

VÝROČNÁ SPRÁVA

2009

OBSAH

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	str. 3
2. ČLENOVIA ORGÁNOV	str. 3
3. POSLANIE A CIELE	str. 4
4. SPRÁVA O ČINNOSTI	str. 5
5. NAPÍSAĽI O NÁS	str. 13
6. HOSPODÁRENIE	str. 19

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1. NÁZOV:

Iniciatíva Inakosť

1.2. SÍDLO:

Okružná 13, 917 01 Trnava

1.3. IČO: 37 995 545

1.4. DIČ: 2022247711

1.5. PRÁVNÁ FORMA:

Občianske združenie zaregistrované Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky pod č. VVS/1-900/90-28830

1.6. KONTAKTY:

E-mail: inakost@inakost.sk

Tel.: 0903/205480

www.inakost.sk

Bankové spojenie: 2622805582/1100

2. ČLENOVIA ORGÁNOV

SPRÁVNÁ RADA:

Ján Benec, predseda

Július Kolenič, člen

Eva Adámková, členka

Ivo Slávka, člen

Zuzana Kepplová, členka

DOZORNÁ RADA:

Katarína Kriegerová, predsedníčka

Ján Jamnický, člen

Miroslav Krchňavý, člen

3. POSLANIE A CIELE

3.1. POSLANIE:

Poslaním združenia je ochrana ľudských práv a základných slobôd občanov s homosexuálnou orientáciou (ďalej len „menšina“) a zastupovanie tejto menšiny pred orgánmi štátnej správy a orgánmi miestnej samosprávy ako jej oficiálny a reprezentatívny zástupca. Svojou činnosťou poukazovať na diskrimináciu menšiny v spoločnosti a snažiť sa o jej odstránenie.

3.2. CIELE:

- Presadenie prijatia právnej úpravy spolužitia osôb rovnakého pohlavia.
- Presadzovanie a ochrana záujmov menšiny v majoritnej spoločnosti.
- Rozvoj občianskej spoločnosti rôznymi formami kultúrno-spoločenskej činnosti, rozširovanie informovanosti občanov v súlade s Ústavou SR a Deklaráciou ľudských práv a slobôd.
- Vydavateľská a publikačná činnosť.

Najmä:

- a) podpora publikačnej činnosti, nákup a vydávanie rôznych publikácií, zborníkov, skrípt a pod.,
- b) príprava rozhlasových a televíznych relácií, realizácia internetových stránok a to v spolupráci nielen so slovenskými ale aj zahraničnými subjektmi.

- Osvetová a vzdelávacia činnosť.

Najmä:

- a) výchovná činnosť pre školy, občanov, orgány štátnej správy a orgány samosprávy, podnikateľské a iné subjekty,
- b) organizovanie kurzov, seminárov, konferencií, kultúrnych, umeleckých, športových a spoločenských podujatí a pod.,
- c) podpora účasti na výchovno - vzdelávacích, kultúrnych, umeleckých, športových a spoločenských podujatiach a pod.,
- d) podpora študijných pobytov, stáží a návšteva škôl a vzdelávacích zariadení.

4. SPRÁVA O ČINNOSTI

4.1. Výzva Iniciatívy Inakosť slovenským politikom

19.1.2009 vyzvala Iniciatíva Inakosť všetky politické strany na Slovensku a osobitne strany vládnej koalície a parlamentné strany, aby rešpektovali rezolúciu Európskeho parlamentu a urobili reálne kroky k jej naplneniu. Ako podklad môže slúžiť text hromadnej pripomienky predloženej Iniciatívou Inakosť, ktorú také odborné kapacity, ako štátna tajomníčka Ministerstva spravodlivosti Anna Viteková a predsedu rekodifikačnej komisie pripravujúcej nový Občiansky zákonník prof. JUDr. Jána Lazar, DrSc. uznali za vhodné východisko pre ďalšiu odbornú diskusiu a legislatívne práce. Text hromadnej pripomienky, ako aj ďalšie informácie sú dostupné na stránke www.inakost.sk

4.2. Iniciatíva Inakosť sa stretla s verejným ochrancom práv

V utorok 20. januára 2009 sa uskutočnilo stretnutie zástupcov Iniciatívy Inakosť s Verejným ochrancom práv Pavlom Kandráčom.

Predmetom stretnutia boli možnosti na odstránenie diskriminácie párov rovnakého pohlavia v Slovenskej republike aj v kontexte Správy o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii v rokoch 2004 - 2008, ktorú dňa 14.1.2009 prijal Európsky parlament a v ktorej Európsky parlament vyzýva tie členské štáty, ktoré tak doposiaľ neučinili, aby prostredníctvom uplatnenia zásady rovnosti prijali legislatívne kroky na odstránenie diskriminácie, ktorej sú vystavené niektoré páry na základe sexuálnej orientácie.

Pavel Kandráč na stretnutí uviedol, že na Správu o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii bude reagovať a v blízkej dobe sformuluje svoje postoje a odporúčania na prijatie opatrení, aby pretrvávajúca diskriminácia párov rovnakého pohlavia na základe ich sexuálnej orientácie v Slovenskej republike bola odstránená.

Zástupcovia Iniciatívy Inakosť informovali Verejného ochrancu práv aj o hromadnej pripomienke Iniciatívy Inakosť k legislatívnemu zámeru nového Občianskeho zákonníka, v ktorej občania požadujú začleniť do legislatívneho zámeru inštitút registrovaného partnerstva dvoch osôb rovnakého pohlavia.

4.3. Iniciatíva Inakosť sa stretla s prezidentom Gašparovičom

V stredu 21. januára 2009 o 15,00 hod. sa Iniciatíva Inakosť zúčastnila na Novoročnom stretnutí prezidenta SR Ivana Gašparoviča s predstaviteľmi mimovládnych a neziskových organizácií. Na stretnutí bol prítomný aj podpredseda vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské

práva a menšiny Dušan Čaplovič. Za iniciatívu Inakosť sa na stretnutí zúčastnil predseda správnej rady Iniciatívy Inakosť Július Kolenič.

Prezident SR Ivan Gašparovič vyjadril svoj osobný postoj o potrebe prijatia legislatívnej úpravy spolužitia párov rovnakého pohlavia, rozdielnej od inštitútu manželstva.

Predseda správnej rady Iniciatívy Inakosť Július Kolenič vyzval prezidenta SR, aby váhou svojej ústavnej funkcie a váhou svojej osobnosti apeloval na vládu SR a NR SR, aby odstránili diskrimináciu párov na základe ich sexuálnej orientácie a umožnili im prežiť svoj život plnohodnotne a dôstojne v štátom uznanom právnom zväzku. Zdôraznil tiež nevyhnutnosť neustáleho verejného prezentovania zásadových postojov zo strany verejných a ústavných činiteľov k otázkam základných ľudských práv.

4.4. Webová kampaň na podporu registrovaného partnerstva

Dňom 16.2.2009 spustila Iniciatíva Inakosť webovú kampaň na podporu prijatia zákona o registrovanom partnerstve párov rovnakého pohlavia.

Kampaň mala podobu reklamných bannerov, ktoré sa počas niekoľkých týždňov zobrazovali na viacerých slovenských internetových stránkach. Slogany oboch vizuálov (ženský a mužský pár) boli navrhnuté ako odpovede na fiktívnu otázku „Prečo sa snažíte o to, aby bol prijatý zákon o registrovanom partnerstve?“. Návštevníci internetu boli po kliknutí na banner presmerovaní na web www.inakost.sk, kde našli podrobnejšie informácie o ŽP, o tom, prečo nestačia iba notárske zmluvy, ďalej odpovede na najčastejšie otázky a odkazy k téme. Na webe boli aj návody na podporu aktivít Inakosti..

4.5. Otvorený list Inakosti prezidentským kandidátom

23.2.2009 Iniciatíva Inakosť vyzvala prostredníctvom otvoreného listu kandidátov na post prezidenta Slovenskej republiky, aby vyjadrili svoj postoj k dodržiavaniu práv sexuálnych menšín. Týmto listom ich žiadame, aby odpovedali na 8 priložených otázok.

Naším cieľom bolo zistiť hodnotové priority a princípy kandidátov, ktoré budú podkladom pre naše odporúčania našim priaznivcom, homosexuálne orientovaným spoluobčanom, ich príbuzným a priateľom.

Otvorený list bol zaslaný všetkým kandidátom na post prezidenta Slovenskej republiky a spolu s odpoveďami na položené otázky bol poskytnutý tlačovým agentúram, tlači a elektronickým médiám v priebehu kampane na voľbu prezidenta Slovenskej republiky.

4.6. Iniciatíva Inakosť žiada biskupa Baláža o ospravedlnenie

24.2.2009 Iniciatíva Inakosť vyzvala biskupa Baláža, aby sa ospravedlnil ľuďom s homosexuálnou orientáciou za svoj výrok v ktorom, podľa zverejnenej informácie agentúry Sita z 24.2.2009 uviedol, že homosexuáli sú zvrátení ľudia. Podľa Baláža je nezmyslom dávať deti na výchovu homosexuálom. "Kto nám dovolil na základe prirodzeného zákona ohaviť budúcnosť dieťaťa," opýtal sa. Zdôraznil, že dieťa je človek, ktorý má právo na dôstojný život. "Ak je to zvrátený človek, dá mu svoju zvrátenosť. kto bude za to zodpovedný," uviedol.

Chceme upozorniť pána biskupa, že homosexualita nie je zvrátenosť, ale menšinová sexuálna orientácia, ktorá existuje od počiatku ľudstva nijako neuberá danému jedincovi jeho ľudské kvality. Aj homosexuáli majú právo na dôstojný život.

Možno len súhlasiť s nedávnym vyhlásením Európskeho parlamentu, podľa ktorého diskriminujúce poznámky vedúcich predstaviteľov spoločenského a politického života zamerané proti homosexuálom podnecujú nenávisť a násilie a žiada, aby ich príslušné vedúce orgány odsúdili. Biskup katolíckej cirkvi je významným predstaviteľom spoločenského života. Preto si myslíme, že by mal citlivejšie vážiť svoje slová a vyzývať skôr k láske než k nenávisti. A najmä by sa mal za svoj urážlivý výrok ospravedlniť všetkým homosexuálom, vrátane tých, ktorí sú členmi katolíckej cirkvi.

4.7. Kampaň Iniciatívy Inakosť: Podporte registrované partnerstvo zaslaním e-listu politikom!

Iniciatíva Inakosť vyzvala ľudí, ktorí chcú pomôcť sebe, svojej rodine, kamarátom, kolegyniam alebo jednoducho sú človek s otvorenou mysľou a srdcom, aby slovenských politikov elektronickým list z našej stránky. Adresátmí boli poslanci NR SR, členovia EP, členovia vlády SR a prezident SR.

4.8. Tlačová konferencia Iniciatívy Inakosť s Jánom Bryndzom (finalista big-brother) a jeho partnerom Robertom Bryndzom (Veľká Británia)

V stredu 25.3.2009 sa uskutočnila tlačová konferencia Iniciatívy Inakosť s Jánom Bryndzom (finalista big-brother) a jeho partnerom Robertom Bryndzom (Veľká Británia), s nasledovným programom:

- Slovensko nedostatočne zabezpečuje povinnú transpozíciu a aplikáciu smernice EP a Rady 2004/38/ES o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov.
- Ján Bryndza 7. novembra 2008 v Londýne uzatvoril registrované partnerstvo s dlhoročným priateľom Robertom Suttonom. Obidvaja sa dohodli, že budú

používať spoločné priezvisko Bryndza. Na Slovensku sú však ako pár diskriminovaní.

- Ján Bryndza podporuje kampaň Inakosť za prijatie zákona o registrovanom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia na Slovensku.
- Iniciatíva Inakosť informovala o prebiehajúcej e-mailovej kampani, v ktorej občania zasielajú e-maily poslancom Národnej rady SR, členom Európskeho parlamentu, členom vlády a prezidentovi SR s požiadavkou na uzákonenie registrovaného partnerstva na Slovensku.

4.9. Inakosť vyzvala vládu na odsúdenie násilností v Rusku a prijatie Národného dňa proti homofóbii v SR

Iniciatíva Inakosť 17.5.2009 privítala stanovisko Verejného ochrancu práv SR, Pavla Kandráča, ktorý vo svojej Správe za rok 2008 nedávno apeloval na Národnú radu Slovenskej republiky i vládu SR, aby pri svojej ďalšej činnosti venovali problematike rovnosti osôb „LGBT“ (lesby-gayovia-bisexuáli-transsexuáli) a osôb so zmeneným pohlavím zvýšenú pozornosť aj na úrovni legislatívnej činnosti.

V súvislosti s násilným potlačením pochodu gejev a lesbiab v Moskve, Iniciatíva Inakosť odsudzuje tento policajný zásah ako neadekvátny a porušujúci základné ľudské práva. Inakosť vyzýva tiež vládu SR, aby tento a podobné činy odsúdila a vo svetle boja proti diskriminácii ustanovila 17. máj za Národný deň proti homofóbii na Slovensku.

4.10. Gejovia a lesbiab, voľte do Európskeho parlamentu

23.5.2009 Iniciatíva Inakosť vyzvala gejev a lesbiab, aby sa zúčastnili volieb do Európskeho parlamentu, ktoré sa uskutočnili 6. júna 2009.

Európsky parlament zohráva dôležitú úlohu pri formulovaní európskych hodnotových princípov založených na dodržiavaní ľudských práv, práv všetkých menších a nediskriminácii. Je preto dôležité využiť príležitosť vyjadriť svoj názor, ovplyvniť zloženie tejto dôležitej inštitúcie a pomôcť k úspechu vo voľbách tým, ktorí na to majú reálnu šancu a zároveň sú zárukou pozitívneho smerovania Európskej únie v tejto oblasti aj v budúcnosti.

4.11. Bratislava spomína na Stonewall

40. výročie tohto míľnika v boji za slobody lesbiab, gejev, bi a trans ľudí (LGBT) bolo na Slovensku oslávené v piatok 3. júla 2009, podujatím „Bratislava spomína na Stonewall“. Podujatie bolo zorganizované Iniciatívou Inakosť v spolupráci s Britskou ambasádou, išlo o premietnutie filmu Pred Stonewallom a následnú verejnú diskusiu o ľudských právach. Veľvyslanectvo vyjadrilo svoju podporu

LGBT komunita aj vyvesením dúhovej vlajky zo svojho sídla (pozri foto), v čom jej patrí historické prvenstvo medzi zahraničnými ale i domácimi inštitúciami u nás.

Britský veľvyslanec Michael Roberts, ktorý nad podujatím prevzal záštitu, vysvetľuje: "Týmto vyjadrujeme našu plnú podporu všetkým, ktorí zabezpečujú plnohodnotné využitie ľudských práv tak, ako je to uvedené v Medzinárodnej deklarácii o ľudských právach. Oslava rôznorodosti nie je o propagácii určitého registrovaného štýlu. Je o propagácii rešpektu pre základné ľudské práva a o najzákladnejších demokratických princípoch."

Amnesty International Slovensko bola partnerskou organizáciou podujatia, ktoré príhovorom obohatil aj Keith Eddins, chargé d'affaires veľvyslanectva USA. Významnou hosťkou bola i Clare Dimyon, aktivistka, ktorá sprostredkovala Slovensku pozdravy od organizátorov Gay Pride z iných európskych krajín a tiež od Angely Eagle, otvorene lesbickej britskej ministerky.

4.12. Povedzte NIE homofóbii v Litve!

Litovský parlament (Seimas) 14. júla 2009 prijal zákon trestajúci toho, kto bude na verejnosti pred deťmi hovoriť o gejoch a lesbách. O homosexualite a bisexualite nebude môcť hovoriť učiteľ v školách, rovnako ani médiá, ktoré môžu sledovať a čítať mladiství. Takáto cenzúra dáva priestor na vznik homofóbie, teda neopodstatneného strachu a nenávisť k homosexuálom.

Iniciatíva Inakosť 26.7.2009 vyjadrila solidaritu s mladými ľuďmi v Litve a odsúdila schválenie tohto zákona v členskej krajine EÚ. Spolu s Amnesty International, ILGA-Europe a inými organizáciami považuje tento zákon za porušenie jedného z základných ľudských práv, práva slobody prejavu.

Iniciatíva Inakosť vyzvala slovenskú verejnosť k spolupráci: k osloveniu poslancov SR v Európskom parlamente a veľvyslancov (SR pre Litvu a Litvy pre SR), aby verejne odsúdili potláčanie slobody slova v podobe, v akej ho prijala Litva. Možno tak spraviť jednoducho, prostredníctvom odoslania elektronického listu zo stránky www.inakost.sk

4.13. Výskum verejnej mienky

V rámci projektu Iniciatívy Inakosť „Cesta k zákonu o registrovanom partnerstve“ realizovala agentúra FOCUS, s.r.o. v dňoch 2.-8. septembra 2009 prieskum verejnej mienky na reprezentatívnej vzorke obyvateľstva SR - 1039 osôb.

Výskum potvrdil výsledky z júna 2008, t.j. že verejná mienka je už v značnom rozsahu posunutá v prospech prijatia zákona o registrovanom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia. Zástancov zákona bolo v septembri 2009 viac ako jeho odporcov.

Prijatie zákona o registrovanom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia by určite alebo skôr áno podporilo 45 % respondentov (určite alebo skôr nie 41 % a nevie 16 %).

Prieskum tiež opätovne potvrdil, že verejnosť nemá výhrady k reálnemu obsahu tohto zákona. Na otázku, ktoré z nasledujúcich práv a povinností by mali mať osoby rovnakého pohlavia, teda dvaja geovia alebo dve lesby, žijúce ako pár, odpovedalo určite áno alebo skôr áno:

- prístup k informáciám o zdravotnom stave partnera/partnerky – 72 % respondentov,
- nárok na voľno v zamestnaní pri úmrtí partnera/partnerky na zabezpečenie pohrebu – 71 % respondentov,
- nárok na priznanie ošetrovného počas opatrovania chorého partnera/partnerky – 61 % respondentov,
- nárok na voľno v zamestnaní, ak partner/partnerka potrebuje sprievod k lekárovi – 57 % respondentov,
- právo navzájom po sebe dediť – 56 % respondentov,
- možnosť vytvárať bezpodielové spoluvlastníctvo – 56 % respondentov,
- vzájomnú vyživovaciu povinnosť medzi partnermi/partnerkami – 51 % respondentov (iba 29 % odpovedalo určite nie alebo skôr nie),
- nárok na poberanie dôchodku po zosnulom partnerovi/partnerke – 45 % respondentov (iba 37 % odpovedalo určite nie alebo skôr nie),
- právo mať daňové úľavy – 43 % respondentov (iba 39 % odpovedalo určite nie alebo skôr nie).

Ďalším výsledkom prieskumu je potvrdenie faktického stavu slovenskej spoločnosti pokiaľ ide o vnímanie párov rovnakého pohlavia v rôznych sociálnych situáciách. Septembrový prieskum aj v tejto oblasti potvrdil výsledky spred roka a pol. Veľkej väčšine spoločnosti by skôr nevadilo alebo určite nevadilo, keby:

- stretli homosexuálny pár v obchode – 75 %,
- stretli homosexuálny pár v kaviarni – 74 %,
- sa v médiách písalo či hovorilo o spolužití homosexuálnych párov 69 %,
- na firemnú oslavu alebo firemný ples priviedol pracovník firmy svojho partnera rovnakého pohlavia – 62 %,
- v susedstve žil pár dvoch žien - lesieb – 60 %,
- v susedstve žil pár dvoch mužov - gejov – 59 %,
- na rodinnú oslavu prišiel homosexuálny pár – 54 %.

Prieskumy verejnej mienky dlhodobo opakovane potvrdzujú, že slovenská spoločnosť je pripravená na prijatie zákona o registrovanom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia tak, ako je to dnes už vo väčšine štátov EÚ.

4.14. Inakosť v rozhlase: Kto sa bojí registrovaného partnerstva?

Dňa 10.9.2009 bola v Slovenskom rozhlase na okruhu Slovensko 1 odvysielaná relácia Kontakty na tému registrovaných partnerstiev rovnakého pohlavia.

4.15. Filmový Festival inakosti

V dňoch 30.9. - 4.10.2009 sa uskutočnil Filmový festival inakosti organizovaný Iniciatívou Inakosť za veľkej podpory dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Festival možno bez váhania nazvať najúspešnejším doterajším ročníkom. Bol to 8.ročník festivalu tohto druhu, prvý sa konal v roku 1995 v Tajove a bol to prvý gejsko-lesbický filmový festival v post-socialistických krajinách.

Filmový festival inakosti 2009 premietol 13 celovečerných hraných filmov, 4 dokumentárne, 1 tanečný a 16 krátkych filmov. Kvalitným výberom filmov dokázal festival osloviť naozaj široké publikum a naplniť sály. Festival sa konal v priestoroch filmového klubu 35 mm na FTF VŠMU na Svoradovej 2 v Bratislave. Jedným zo zámerom organizátorov pre budúci ročník, je presunúť festival do väčších priestorov.

22 projekcií videlo celkovo 1975 divákov, pričom maximálna možná návštevnosť daná počtom projekcií a kapacitami kinosál zodpovedá číslu 2110. Z 22 projekcií praskali preplnené sály pri 13 premietaniach. Potešiteľné je, že v tomto počte sú zahrnuté i vypredané projekcie slovenských filmov.

Diváci svojim hlasovaním po jednotlivých projekciách rozhodli, že víťazným filmom festivalu sa stala švédsko-romantická komédia *Patrik 1,5* režisérky Elly Lemhagen. Film bol zaradený i do programu dozvukov festivalu v Palace Cinemas v Auparku.

Tento ročník bol výnimočný aj podporou, ktorú si získal. Jednak festival zastrešila patrónka Zuzana Krónerová, ktorá na otvorení pozdravila divákov a pripomenula, že inakosť je jej sympatická, pretože formuje zaujímavejší svet. Festival osobnou účasťou podporili aj predstavitelia partnerských veľvyslanectiev: Švédsko, Írsko, Nórsko a Holandsko, aby uviedli filmy zo svojich krajín.

Sprievodnými podujatiami festivalu bola výstava Homosexualita a umenie 1800-2000 vo Photoportgallery na Grösslingovej 21, a tiež hra Zlomatka divadla Astorka, v ktorej exceluje Zuzana Kronerová v roli matky, ktorá sa rozhodne vyliečiť svojho syna z homosexuality. Hru možno naďalej nájsť v programe divadla. V rámci festivalu prebehla aj Verejná diskusia o životnom partnerstve párov rovnakého pohlavia, ktorú moderoval Július Kolenič z Iniciatívy Inakosť.

4.16. Verejná diskusia o registrovaných partnerstvách

Ako sprievodné podujatie Filmového festivalu inakosti 2009 sa v sobotu 3.10.2009 o 15,00 hod. v malej sále FK 35 mm - FTF VŠMU na Svoradovej ulici č. 2 v Bratislave, t.j. 1 hod. pred začiatkom filmu „Suddenly, Last Winter“, uskutočnila verejná diskusia na tému registrované partnerstvá osôb rovnakého pohlavia. Išlo už o tretiu Verejnú diskusiu na túto tému zorganizovanú Iniciatívou Inakosť (prvú zorganizovala Iniciatíva Inakosť v októbri 2008 a druhú v júli 2009).

4.17. Inakosť v rozhlase: Na tému registrovaných partnerstiev

Dňa 7.10.2009 bola v Slovenskom rozhlase na okruhu Slovensko 1 odvysielaná relácia Kontakty na tému registrovaných partnerstiev osôb rovnakého pohlavia. V relácii diskutovala sociologička Sylvia Porubänová a za Iniciatívu Inakosť Július Kolenič.

4.18. Líder Iniciatívy Inakosť Július Kolenič je spoluzakladateľom novej politickej strany

Dňa 12. októbra 2009 bola na Ministerstve vnútra SR zaregistrovaná politická strana Zelená vlna, ktorej jedným zo spoluzakladateľov je aj líder Iniciatívy Inakosť, Július Kolenič.

Iniciatíva Inakosť víta tento krok a vyjadruje nádej, že nová politická strana bude zárukou neodsúvania ľudských práv na vedľajšiu koľaj.

Strana Zelená vlna predstavila verejnosti svoj program a ciele na tlačovej konferencii v stredu 11.11.2009

4.19. Inakosť v rozhlase: Gejovia a lesby v rodinách

Dňa 11.11.2009 bola v Slovenskom rozhlase na okruhu Slovensko 1 odvysielaná relácia Kontakty na tému gejovia a lesby v rodinách. V relácii diskutovala psychologička Mária Chaloupková a za Iniciatívu Inakosť Július Kolenič.

4.20. Inakosť v rozhlase: Umenie a homosexualita

Dňa 2.12.2009 bola v Slovenskom rozhlase na okruhu Slovensko 1 odvysielaná relácia Nočná pyramída na tému vzťahu umenia k homosexualite. V relácii diskutovala divadelná a filmová herečka Zuzana Krónerová, historička umenia Jana Matulová a za Iniciatívu Inakosť Július Kolenič.

4.21. Inakosť odsudzuje Slotove homofóbne slová

Predseda jednej zo slovenských vládnych strán, Ján Slota, pred pár dňami opäť verejne urážal. „Homosexuálov označil za hnus. Podľa jeho slov je vzťah dvoch bradáčov neestetický i neetický.“ (TV JOJ, 29.11.2009).

4.12.2009 Občianske združenie Iniciatíva Inakosť odsudzuje tieto zneuctujúce slová. Inakosť vyzýva pána Slotu ako politika k väčšej zodpovednosti vo vyjadrovaní sa na verejnosti a k plnému rešpektovaniu ľudských práv. Žiada od pána Slotu verejné ospravedlnenie homosexuálnej menšiny v SR za tento výrok.

Inakosť p. Slotovi odkazuje:

Vaše homofóbne slová vytvárajú nepriateľské ponížujúce prostredie pre nezanedbateľnú menšinu v našej krajine - pre lesby, gayov, bi a trans ľudí plus ich rodiny a priateľov. Vaše slová obťažujú a zneuctujú, negatívne zasahujú do ľudskej dôstojnosti.

Je veľmi znepokojujúce, ak verejný činiteľ (ktorým ste) svojimi prejavmi povzbudzuje netoleranciu a diskrimináciu. Na Slovensko 21. storočia takéto vyjadrenia nepatria.

Milovať je ľudské právo, či už s bradou alebo bez, či je Váš partner/ka iného alebo rovnakého pohlavia.

5. NAPÍSAĽI O NÁS

5.1. SME ONLINE 21.1.2009

Ombudsmana požiadali o pomoc zástupcovia gejev a lesbičiek

BRATISLAVA. Občianske združenie Iniciatíva Inakosť požiadalo verejného ochrancu práv Pavla Kandráča o pomoc pri realizácii obsahu výzvy Európskeho parlamentu, ktorý sa nedávno v súvislosti s prerokovaním správy o situácii v oblasti základných práv obrátil na členské štáty únie, aby legislatívnymi krokmi zabránili diskriminácii párov rovnakého pohlavia. TASR o tom dnes informovala asistentka pre styk s médiami Kancelárie verejného ochrancu práv Zuzana Štukovská.

"Ombudsman sa stotožňuje s názorom, že práve táto výzva otvára priestor na diskusiu o chápaní rovnosti danej v ústave," konštatovala. Vyvrcholením by podľa verejného ochrancu práv mohli byť prípadné legislatívne úpravy aj v duchu medzinárodných dokumentov, ktoré Slovenská republika prijala.

Štukovská tiež upozornila, že verejný ochranca práv nikdy nerobil žiadne rozdiely medzi občanmi. "Chráni základné práva a slobody všetkých, bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie,

národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie,"

Kancelárii verejného ochrancu práv nebol od jej vzniku doručený žiadny podnet, v ktorom by podávateľ namietal diskrimináciu v súvislosti so sexuálnou orientáciou.

5.2. SITA 21.1.2009

Inakosť rokovala s Kandráčom o diskriminácii homosexuálov

BRATISLAVA 21. januára (WEBNOVINY) - Ombudsman Pavel Kandráč na dnešnom stretnutí s predstaviteľmi Iniciatívy Inakosť sľúbil, že v najbližšom čase sformuluje svoje postoje k deklarácii Európskeho parlamentu zo 14. januára, ktorou vyzval členské štáty EÚ, aby z legislatívy odstránili diskrimináciu párov rovnakého pohlavia. Kandráč sa ďalej zaviazal, že odporučí prijatie opatrení, aby bola odstránená pretrvávajúca diskriminácia párov rovnakého pohlavia na základe sexuálnej orientácie. Zástupcovia Iniciatívy Inakosť informovali verejného ochrancu práv aj o ich hromadnej pripomienke k legislatívnemu zámeru nového Občianskeho zákonníka, do ktorej požadujú začleniť inštitút registrovaného partnerstva dvoch osôb rovnakého pohlavia. Agentúru SITA informoval predseda správnej rady Iniciatívy Inakosť Július Kolenič.

5.3. TA SR 17.2.2009

Chce odstrániť falošnú nálepku strašiaka zo zväzkov gejov a lesbiab

Bratislava 17. februára (TASR) - Iniciatíva Inakosť, ktorá bojuje za práva slovenských gejov a lesbiab, spustila webovú kampaň na podporu prijatia zákona o registrovanom partnerstve párov rovnakého pohlavia. Kampaň má ľudí informovať a odstraňovať falošnú nálepku strašiaka zo zväzkov rovnakých pohlaví. Na Slovensku podľa Inakosti žije mnoho lesbických a gejských párov, ktorých vzťahy nie sú menejcenné.

"Napriek tomu niečo musia či nemôžu v porovnaní s heterosexuálnou väčšinou. Uzákonenie registrovaného partnerstva by túto diskrimináciu odstránilo. Nikomu to neublíži, ale mnohým pomôže," zdôvodnil v správe pre TASR Ján Benec, člen Inakosti.

Kampaň má prebiehať formou reklamných bannerov, ktoré sa počas niekoľkých týždňov zobrazia na viacerých slovenských internetových stránkach. Po kliknutí budú surfujúci presmerovaní na stránku www.inakost.sk, kde sa môžu dozvedieť viac o akcii pre ľudí s neheterosexuálnou orientáciou.

Inakosť pripomína, že za 2,5 roka platnosti zákona o registrovanom partnerstve v Českej republike (ČR) využilo túto možnosť vyše 700 homosexuálnych párov. Rozvodovosť gejov a lesbičiek je v ČR podľa nich nižšia než u manželstiev heterosexuálov.

Podľa prieskumu Focus na reprezentatívnej vzorke z roku 2008 na Slovensku súhlasilo napríklad 54,5 percenta opýtaných s tým, aby si gejovia a lesbičky vytvárali bezpodielové spoluvlastníctvo. Za prístup k informáciám o ich zdravotnom stave bolo 64,2 percenta. Ich právo navzájom po sebe dediť odobrilo viac ako 58 percent.

Členovia Inakosti tiež upozorňujú, že homosexualitu odmietala kedysi viac ako polovica opýtaných. V minulom roku Výskum európskych hodnôt zistil, že dnes ju odmieta okolo 32 percent ľudí.

Kampaň je súčasťou projektu Inakosti s názvom Cesta k zákonu o registrovanom partnerstve. Zabezpečuje ho grant z Nadácie otvorenej spoločnosti, spolufinancovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórskeho finančného mechanizmu a zo štátneho rozpočtu SR.

Hlavným poslaním Iniciatívy Inakosť je ochrana ľudských práv a základných slobôd občanov s neheterosexuálnou orientáciou a ich pozitívne zviditeľňovanie.

5.4. SITA 23.2.2009

Oslovili prezidentských kandidátov k právam sexuálnych menších

BRATISLAVA 23. februára (WEBNOVINY) - Iniciatíva Inakosť oslovila otvoreným listom prezidentských kandidátov, aby vyjadrili svoj postoj k dodržiavaniu práv sexuálnych menších. "Naším cieľom je zistiť hodnotové priority a princípy kandidátov, ktoré budú podkladom pre naše odporúčania našim priaznivcom, homosexuálne orientovaným spoluobčanom, ich príbuzným a priateľom," uviedol predseda správnej rady Iniciatívy Inakosť Július Kolenič. Dodal, že na Slovensku existuje nezanedbateľná časť občanov, pre ktorých sú odpovede na osem položených otázok podstatou kvality ich života. Okrem iného by sa prezidentskí kandidáti mali vyjadriť k otázke, či si spolužitie dvoch homosexuálne orientovaných ľudí zaslúži zákonnú úpravu, prípadne či podporia prijatie zákona o registrovanom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia. Iniciatívu tiež zaujíma, čo by v prípade zvolenia za prezidenta Slovenskej republiky konkrétne urobili pre zlepšenie situácie lesbičiek a gejov v krajine. Iniciatíva Inakosť očakáva odpovede do 5. marca s tým, že následne s nimi oboznámi verejnosť. Iniciatíva Inakosť je občianske združenie, ktorého cieľom je ochrana ľudských práv a základných slobôd občanov s homosexuálnou orientáciou.

5.5. SME ONLINE 25.2.2009

Homosexuáli žiadajú od biskupa Baláža ospravedlnenie

BRATISLAVA. Iniciatíva Inakosť žiada biskupa Rudolfa Baláža, aby sa ospravedlnil ľuďom s homosexuálnou orientáciou za výrok, že homosexuáli sú zvrátení ľudia.

Podľa Baláža je nezmyslom dávať deti na výchovu homosexuálom. "Kto nám dovolil na základe prirodzeného zákona ohaviť budúcnosť dieťaťa," opýtal sa počas homílie na svätej omši. Zdôraznil, že dieťa je človek, ktorý má právo na dôstojný život. "Ak je to zvrátený človek, dá mu svoju zvrátenosť, kto bude za to zodpovedný," uviedol.

"Chceme upozorniť pána biskupa, že homosexualita nie je zvrátenosť, ale menšinová sexuálna orientácia, ktorá existuje od počiatku ľudstva a nijako neuberá danému jedincovi jeho ľudské kvality. Aj homosexuáli majú právo na dôstojný život," uviedol v stanovisku predseda správnej rady Iniciatívy Inakosť Július Kolenič. Pripomenul nedávne vyhlásenie Európskeho parlamentu, podľa ktorého diskriminujúce poznámky vedúcich predstaviteľov spoločenského a politického života zamerané proti homosexuálom podnecujú nenávisť a násilie a preto by ich príslušné orgány mali odsúdiť.

"Biskup katolíckej cirkvi je významným predstaviteľom spoločenského života. Preto si myslíme, že by mal citlivejšie vážiť svoje slová a vyzývať skôr k láske než k nenávisti. A najmä by sa mal za svoj urážlivý výrok ospravedlniť všetkým homosexuálom, vrátane tých, ktorí sú členmi katolíckej cirkvi," zdôraznil Kolenič.

5.6. SME ONLINE 25.3.2009

Iniciatíva inakosť vyzýva e-mailom podporiť registrované partnerstvá

BRATISLAVA. Iniciatíva Inakosť upozorňuje poslancov Národnej rady SR, členov Európskeho parlamentu, členov vlády a prezidenta SR na potrebu zrovnoprávnenia homosexuálnych párov prostredníctvom registrovaných partnerstiev. Všetkým, ktorým to nie je jedno, vyzýva, aby z internetovej stránky www.inakost.sk (sekcia Kampane - Výzvy) posielali kompetentným e-mailly.

Množstvo elektronických listov má adresátom na najvyšších štátnych miestach pripomínať, že slovenská spoločnosť je už na prijatie registrovaného partnerstva pripravená. "Kampaň sme spustili bez toho, aby bola medializovaná. Napriek tomu za dva týždne poslali občania z našej internetovej stránky 250 e-mailov," uviedol na dnešnej tlačovej konferencii Július Kolenič z Inakosti. Ako dodal, politikom budú prichádzať e-mailly dovtedy, kým nepochopia, že v SR žije nezanedbateľná časť obyvateľov, pre ktorú je registrované partnerstvo bytostne dôležité a kým uvedený zákon neprijmú.

Elektronický list vyzýva politikov, aby podnikli všetky kroky k legislatívnej úprave registrovaného partnerstva. "Ide o zákon, ktorý umožní dvom osobám rovnakého pohlavia zaregistrovať svoj vzťah pred určeným orgánom štátu, ulahčí riešenie majetkových vzťahov, dá im právnu istotu pre riešenie vecí bežného života a zaručí rešpektovanie základného ľudského práva na plnohodnotný a dôstojný život," píše sa v liste. Iniciatíva prízvukuje, že aj homosexuáli musia platiť dane a pracujú v prospech celej spoločnosti, preto by mali mať aj rovnaké právne istoty. Ako podklad k prijatiu požadovaného zákona by mohol kompetentným slúžiť text hromadnej pripomienky, ktorú Inakosť predložila Ministerstvu spravodlivosti SR v septembri 2008 pri príprave nového Občianskeho zákonníka.

Súčasná slovenská legislatíva diskriminuje aj páry rovnakého pohlavia, ktoré svoj zväzok zaregistrovali v zahraničí. Príkladom je bývalý účastník reality šou Ján Bryndza, ktorý sa usadil v Londýne. V novembri 2008 uzavrel vo Veľkej Británii registrované partnerstvo s dlhoročným priateľom Robertom Suttonom. "Zatiaľ čo v Británii sa k nám správajú ako k heterosexuálnym párom, pri návšteve Slovenska sa na nás pozerajú len ako na dvoch samostatných cudzincov," hovorí Ján Bryndza. Je mu ľúto, že Slovensko v tomto smere zaostáva za konzervatívnou Britániou či katolíckym Španielskom. Jánov partner Robert dodáva, že aj Briti boli spočiatku skeptickí, ale potom pochopili, že sú aj väčšie problémy ako partnerstvá homosexuálov.

O dierach v slovenskej legislatíve hovorí aj národná expertka Zuzana Zajíčková, ktorá posudzovala, či je slovenská právna úprava v súlade s európskou smernicou o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci štátov EÚ. Právo v SR definuje manželstvo ako zväzok muža a ženy, registrovaných partnerov rovnakého pohlavia považuje za dvoch samostatných cudzincov. Diskriminuje ich napríklad pri vybavovaní povolenia na pobyt - podľa nášho zákona môže za občana EÚ preukázať výšku majetku aj manžel / manželka, u registrovaných párov musí preukazovať majetok každý sám za seba.

5.4. SITA 7.9.2009

Patrónkou Filmového festivalu inakosti 2009 je Zuzana Kronerová

BRATISLAVA 7. septembra (WEBNOVINY) - Filmový festival inakosti 2009, ktorý sa bude konať od 30. septembra do 4. októbra v bratislavskom klube 35mm pri VŠMU, vzala pod patronát známa slovenská herečka Zuzana Kronerová. "Prečo som sa rozhodla podporiť tento festival? Otázka by skôr mala znieť: Prečo nie? Iný pohľad, iný názor, iné cítenie ma vždy inšpirujú, zaujímajú, obohacujú. Keby sme boli všetci rovnakí, svet by bol menej zaujímavý, menej pestrý, menej farebný - skrátka, šedivý a nudný. A možno aj horší. Inakosť posúva svet dopredu," vysvetlila svoje rozhodnutie. Organizačný tím z Iniciatívy Inakosť pripravil štyri sekcie s viac ako 30 celovečernými a krátkymi filmami zo

sedemnástich krajín sveta vrátane Slovenska, ktoré premietnu vo dvoch kinosálach.

Sekcia Nové storočie predstaví desať dlhometrážnych a deväť krátkych filmov nakrútených za uplynulých desať rokov, z ktorých väčšinu slovenské kiná zatiaľ neuviedli. Publikum tak uvidí v medzinárodnej premiére írsku komediálnu snímku *Fur Coat and No Knickers* (V kožuchu a bez nohavičiek) z divadelného (gej)prostredia Dublinu, ale aj tohtoročný kanadský hit festivalov pre lesby, gejev a bisexuálne orientovaných *The Baby Formula* (Recept na dieťa, 2008) o lesbickom páre, ktorý podstúpi vedecký experiment a „splodí“ svoje biologické dieťa. Téma homosexuálneho rodičovstva dominuje tiež vo švédskej rodinnej komédii *Patrik 1,5* (2008). Slovenskú premiéru bude mať na tomto podujatí argentínsky triler *The Fish Child* (Rybie dieťa), druhý celovečerný režisérky počin Lucie Puenzo. Už za svoj prvý dlhometrážny film *XXY* (2007) si odniesla viacero ocenení, vrátane cien z filmových festivalov v Cannes, Edinburghu či Montreale. V sekcii premietnu aj príbeh prvej lásky a sklamaní *Presque rien* (Takmer nič, 2000) a *Naissance des pieuvres* (Akvabely, 2007), čo je citlivá štúdia pocitov tínedžeriek, ktoré prvýkrát čelia krutosti a nehe zamilovania, prvýkrát sú konfrontované s túžbou hraničiacou s posadnutosťou.

Programový blok s názvom Zlatý fond (L&G kinematografie) prinesie päť titulov, ktoré píšú dejiny gej a lesbickej kinematografie. Je medzi nimi *Desert Hearts* (Srdcia na púšti, 1986), ktorý dodnes patrí ku kľúčovému referenčnému dielu „lesbickej kinematografie“. Na programe je aj vôbec prvý britský film otvorene sa zaoberajúci homosexualitou *Nighthawks* (Nočné hľadanie, 1978) a jeho pokračovanie, dokumentárny film *Nighthawks II - Strip Jack Naked* (Nočné hľadanie: dohola, 1991). Trojicu gej filmov Zlatého fondu uzatvára *Stonewall* (1995), hraný film o zásahu americkej polície proti homosexuálom z 28. júna 1969 v rovnomennom gej klube v newyorskom Greenwich Village. Publikum si pozrie aj snímku maďarského režiséra Károlyho Makka Egyvmásra nézve (Iný pohľad, 1982) s Jozefom Kronerom vo vedľajšej úlohe, ktorý približuje atmosféru neslobody, strachu a privierania očí v porevolučnom Maďarsku koncom 50. rokov minulého storočia.

Sekcia Teplé Slovensko je zameraná najmä na tvorbu absolventov a absolventiek Filmovej a televíznej fakulty VŠMU. Medzi uvedenými bude Viktor Csudai a jeho dve snímky - absolventský *Ružový partner* (2006) a celovečerný debut *Veľký rešpekt* (2008).

6. HOSPODÁRENIE

6.1. Výnosy: 46 397 €

6.2. Náklady: 51 127 €

6.3. Hospodársky výsledok: -4 922 €

Hospodársky výsledok vo výške -4 922 € bude pokrytý zo zisku z predchádzajúcich rokov.